

Rapportage eerste kwartaal 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Leerlingenaantallen	4
3. Huisvesting.....	6
Nieuwbouw en uitbreiding	6
4. Personeelsbeleid	8
Personeels- en salarisadministratie	8
Ziekteverzuim	8
Directiezaken.....	9
Lerarentekort	9
Bestuursformatieplan.....	10
Staking	10
5. Onderwijs	12
Onderwijskwaliteit	12
Ondernemerschap/Innovatie	15
6. Financiën	17
Prognose 2018.....	17
Rijksbijdragen	19
Overige overheidsbijdragen	19
Overige baten	19
Personele lasten	19
Afschrijvingen	19
Huisvestingslasten.....	19
Overige instellingslasten	19
Investerings.....	20
Liquiditeit.....	20
Risicoparagraaf.....	20

1. Inleiding

Hierbij treft u de eerste kwartaalrapportage van 2018 aan van de Stichting Samen tussen Amstel en IJ (STAIJ). Doel van deze rapportage is de raad van toezicht te informeren over de realisatie van de begroting zoals deze in december 2017 is vastgesteld. Daarnaast passeren de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen in de maanden januari t/m maart de revue.

In deze kwartaalrapportage wordt een prognose afgegeven voor het resultaat over geheel 2018. Op grond van de meest recente cijfers is de prognose ruim 407.000 negatief. Dit is ruim € 128.000 hoger dan het exploitatieresultaat uit de begroting (€ -279.000).

Behalve de financiële kengetallen, passeren in de kwartaalrapportage de ontwikkelingen op het terrein van huisvesting, personeelsbeleid en onderwijs de revue. Wij volgen hierbij de opzet van het Koersplan 2015-2019.

Om te monitoren hoe onze belangrijkste inkomstenbron, het aantal leerlingen, zich dit jaar ontwikkelt, is in deze rapportage opnieuw een analyse gemaakt van de leerlingenaantallen. Hierbij wordt het leerlingenaantal van 1 oktober 2017 vergeleken met de prognoses uit de meerjarenbegroting 2018-2021, die is vastgesteld in december 2017, en met de meest actuele cijfers van 1 april 2018. Hierdoor ontstaat er een duidelijk beeld over de ontwikkeling van ons leerlingenaantal en daarmee van de inkomsten van de stichting. Met de analyse van ons leerlingenaantal openen wij deze kwartaalrapportage.

2. Leerlingenaantallen

De belangrijkste inkomstenbron van een schoolbestuur wordt gevormd door het aantal leerlingen. In deze kwartaalrapportage presenteren wij de meest actuele cijfers. In onderstaande tabel staan per school achtereenvolgens het leerlingenaantal per 1 oktober 2017 (bepalend voor de inkomsten in het schooljaar 2018-2019), de prognose voor 1 oktober 2018 uit de meerjarenbegroting 2018-2021, de werkelijke cijfers op 1 april 2018 (precies zes maanden na 1 oktober 2017), het aantal leerlingen dat in juli 2018 uitstroomt naar het voortgezet onderwijs en tot slot de meest recente prognose voor het leerlingenaantal op 1 oktober 2018.

School	01-10-2017	Prognose MJB 1-10-2018	01-04-2018	Groep 8 2017-2018	Nieuwe prognose 1-10-2018
Daltonschool Aldoende	407	410	432	47	412
De Kaap	144	140	152	20	138
De Dapper	156	140	170*	24	196**
Flevoparkschool	266	245	287	30	275
Linnaeus	141	124	151	24	129
4 ^e Montessorischool De Pinksterbloem	384	400	414	49	400
5 ^e Montessorischool Watergraafsmeer	602	617	647	71	617
SBO Het Spectrum	124	130	135	35	120
Daltonschool De Meer	481	488	512	56	482
Bataviaschool	125	100	110	5	100
JP Coenschool	240	230	260	33	245
De Kraal	417	410	445	39	424
8 ^e Montessorischool Zeeburg	368	347	372	45	336
Olympus	166	136	171	34	138
Daltonschool De Kleine Kapitein	245	235	248	30	210
Montessorischool Steigereiland	604	595	642	71	601
IKC Laterna Magica	692	715	738	57	733
MKC Zeeburgereiland	172	200	201	10	210
MKC De Amstel	203	260	223	11	238
Totaal	5.936	5.922	6.310	691	6.004

*Inclusief zeven leerlingen van de vrije school stroom. ** Inclusief 50 leerlingen van de vrije school stroom.

In de meerjarenbegroting 2018-2021 was een lichte daling (-14) van het aantal leerlingen geprognoseerd per 1 oktober 2018. Op grond van de nieuwe prognoses, waarbij rekening is gehouden met de uitstroom uit groep 8 en de instroom van nieuwe kleuters, stijgt het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 met 68 tot 6.004. Dit betekent dat het aantal nieuwe aanmeldingen in vergelijking met de prognose uit de meerjarenbegroting de verwachtingen overtreft. Oorzaken hiervan zijn de opening van de vrije school stroom in obs De Dapper, maar ook de positieve cijfers op de Flevoparkschool, de JP Coenschool, De Kraal, IKC Laterna Magica en MKC Zeeburgereiland.

Bovenstaande prognose moet echter zeer voorzichtig geïnterpreteerd worden. Er is immers bij de vaststelling van de prognose geen rekening gehouden met het aantal jonge gezinnen dat de komende maanden Amsterdam gaat verlaten. In het schooljaar 2016-2017 verloor STAIJ ongeveer tweehonderd leerlingen door deze demografische ontwikkeling. Het valt niet te voorspellen of deze trend zich komende zomer herhaalt. Daarom houden wij voorlopig vast aan de in de meerjarenbegroting opgenomen prognose van 5.922 leerlingen per 1 oktober 2018.

3. Huisvesting

In dit hoofdstuk staan we stil bij de belangrijkste ontwikkelingen op het terrein van de onderwijshuisvesting.

Nieuwbouw en uitbreiding

In het eerste kwartaal is gewerkt aan het opzetten van het programma voor groot onderhoud aan de scholen in 2018. Daarnaast is de opdracht uitgegeven om alle meerjaren onderhoudsplannen van STAIJ te updaten en de nieuwe panden in het areaal op te nemen. Als derde hoofdonderdeel is de ontwikkeling van Daltonschool De Kleine Kapitein ter hand genomen. Ook is het besluit genomen om de Linnaeusschool te verplaatsen naar de buurt Weespertrekvaart.

Daltonschool De Kleine Kapitein

Nadat duidelijk is geworden dat De Kleine Kapitein verplaatst gaat worden naar de kavel Cruquiusweg 90 is veel inspanning geleverd door alle partijen om de bouwopgave goed in beeld te brengen. De Programma's van Eisen voor zowel de school als het kinderdagverblijf zijn geschreven en de gemeente heeft haar kaderstellende regels voor zowel de stedenbouw als de technische eisen voor de (uitgebreide) gymzaal geformuleerd. In april wordt de architect geselecteerd die vóór de zomer een Voorlopig Ontwerp moet opleveren, in samenspraak met STAIJ, Partou en de gemeente. Volgens planning is de oplevering van het nieuwe gebouw in oktober 2020 zodat het complex op 1 januari 2021 in gebruik kan worden genomen.

Linnaeusschool

Het besluit is genomen om de Linnaeusschool te verplaatsen naar de nieuwe buurt Weespertrekvaart, waar in totaal zo'n 4.500 woningen gebouwd gaan worden. STAIJ krijgt de beschikking over een pand met 17 tot 21 lokalen en een gymzaal. Omdat de woningbouw al snel een aanvang neemt, moeten wij ook voor deze locatie snel starten met de ontwikkeling van de plannen. Daarmee hopen wij de school te kunnen openen in de zomer van 2021.

MKC Zeeburgereiland

De gevels van MKC Zeeburgereiland zijn hersteld en daarmee is alleen de vloerbedekking een "groot" openstaand punt van de bouwfouten in het pand, op te lossen door de gemeente Amsterdam. De voorbereidingen voor de uitbreiding met zes à zeven lokalen van het pand zijn gestart. De overname in beheer van het pand door STAIJ is gestagneerd omdat duidelijk werd dat er een onverenigbaar complex van verhuurcontracten op het pand rust. De oplossing daarvan laat op zich wachten, waardoor het beheer voorlopig bij de gemeente blijft.

Meerjaren Onderhoud / Energiebesparing

In het eerste kwartaal is de opdracht gegeven voor het updaten en uitbreiden van de Meerjaren Onderhouds Plannen (MJOP) van STAIJ. Daarmee hebben wij vanaf medio 2018 een goed inzicht in de kosten van de instandhouding van onze gebouwen voor de komende tien jaar.

Alle panden in beheer van STAIJ hebben het afgelopen kwartaal een energiescan gehad. Er wordt gewerkt aan een investeringsplan om het energieverbruik van de scholen sterk te verminderen en daarmee aan de wettelijke eisen omtrent energieverbruik te voldoen. In het tweede kwartaal wordt een investeringsvoorstel voorbereid.

4. Personeelsbeleid

Voor wat betreft het personeelsbeleid stond het eerste kwartaal in het teken van het bestuursformatieplan 2018-2019. Wij starten dit hoofdstuk met de ontwikkelingen op het terrein van de insourcing van de personeels- en salarisadministratie.

Personeels- en salarisadministratie

Sinds de insourcing van de personeels- en salarisadministratie werden in het eerste kwartaal 2018 voor het eerst de jaaropgaven opgemaakt en uitgedraaid. In de maand januari kon gebruikgemaakt worden van een zogeheten 13e maands verwerking waarin nagekomen mutaties verwerkt werden passend binnen het fiscale jaar. Dit was nodig omdat STAIJ vorig jaar de cafateriaregeling toepaste waarbij een uitruil mogelijk was tegen de eindejaarsuitkering om de reiskosten woon-werkverkeer meer gecompenseerd te krijgen. De gemeente Amsterdam zorgde daarnaast voor een extra regeling om reiskosten woon-werkverkeer te compenseren en zo leerkrachten aan Amsterdam te binden dan wel aan te trekken. Mobiliteit zorgde voor een veelheid aan nieuwe mutaties, inhuur van tijdelijke invalkrachten en tussentijdse beëindiging van een aanstelling.

Op basis van het advies van Adviesbureau Sterk-Onderwijs is een vacature uitgezet in samenspraak met AWBR voor een gezamenlijke coördinator Personeels- en Salarisadministratie. Via deze functie hopen beide stichtingen concreet vorm te kunnen geven aan hun samenwerking op PSA-gebied en de interne expertise te versterken om de administratie efficiënt en effectief in te richten. In het tweede kwartaal wordt de vacature opnieuw uitgezet omdat er geen geschikte kandidaat gevonden werd.

Ziekteverzuim

In het eerste kwartaal van 2018 is het ziekteverzuim in vergelijking met het eerste kwartaal van 2017 gestegen van 7,0 naar 8,7% (zie bijlage). Hiermee kwam een einde aan de scherpe daling van ons verzuim sinds 2014. Een eerste verklaring voor de stijging van het verzuim is het feit dat de jaarlijkse griepgolf dit kwartaal heviger en langduriger was. Voor definitieve conclusies is het echter te vroeg. In dit licht is het van belang om te melden dat het ziekteverzuim in de maand maart 2018 is gedaald ten opzichte van februari 2018 (met 0,5%), terwijl die in de maand maart 2017 met 0,5% steeg in vergelijking met de maand februari 2017.

De meldingsfrequentie nam in het eerste kwartaal van 2018 toe van 1,6 naar 1,9.

De terugdringing van het ziekteverzuim blijft één van de speerpunten van ons beleid. In het tweede kwartaal wordt het jaarverslag van de arbodienst Arbobutler verwacht en op basis van hun analyse en aanbevelingen worden in de loop van het tweede kwartaal nieuwe maatregelen en aanbevelingen besproken. In het eerste kwartaal werden op locatie vier workshops

georganiseerd door de arbodienst met als centrale thema zicht te krijgen op het werkvermogen en hoe die te verhogen.

Directiezaken

Bestuurder René Rigter heeft per 1 juni 2018 een nieuwe baan aanvaard als bestuurder van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (SOVON). De raad van toezicht heeft met instemming van de GMR en na overleg met het directiebestuur en medewerkers van het stafbureau besloten een vacature voor een nieuwe bestuurder open te stellen. De benoemingsadviescommissie is samengesteld uit twee leden van de raad van toezicht, twee stafmedewerkers, twee directeuren en een ouder- en personeelsvertegenwoordiger uit de GMR. De wervings- en selectieprocedure wordt begeleid door Henk Hendriks van adviesbureau Van Beekveld & Terpstra. De procedure was aan het einde van het eerste kwartaal nog niet afgerond.

In het eerste kwartaal werd ook de vacature voor directeur Flevoparkschool met instemming van de medezeggenschapsraad opengesteld. De huidige directeur Bert Meijer eindigt zijn dienstverband per 1 september 2018 in verband met het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De benoemingsadviescommissie, die bestond uit de beleidsmedewerker P&O, twee ouders en twee teamleden en een adviserend lid van het directiebestuur, heeft Alwin van Halm unaniem voorgedragen. De bestuurder heeft de voordracht geaccordeerd.

Lerarentekort

In november 2017 is de eerste groep zij-instromers in beroep voor de Federatie Openbaar Primair Onderwijs Amsterdam begonnen aan een tweejarig opleidingstraject bij de Pabo van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). STAIJ heeft zes deelnemers aangemeld die hun geschiktheidsverklaring hebben gehaald tijdens een werkervaringstraject op één van de STAIJ-scholen. De zij-instromers zijn werkzaam op Daltonschool Aldoende, obs De Dapper, IKC Laterna Magica, Montessorischool Steigereiland en MKC Zeeburgereiland.

STAIJ heeft samen met Sirius en de HvA een subsidieaanvraag ingediend om het zij-instroomtraject structureel op te zetten en aanmeldingen mogelijk te maken voor alle scholen in Amsterdam. Die subsidie is toegewezen en op dit moment wordt er gewerkt aan een samenhangend plan met beleidsdoelstellingen om in september een tweede opleidingsgroep te kunnen starten.

Ook in het eerste kwartaal was het lerarentekort goed voel- en merkbaar. De aantrekkelijke arbeidsmarkt heeft tot gevolg dat leerkrachten dichter in de buurt van hun huisadres een baan kunnen vinden of leerkrachten verhuizen naar regio's waar kosten voor wonen en woonwerkverkeer lager zijn. De Brede Selectie had vorig kalenderjaar al aangegeven geen invulling te kunnen geven aan zogeheten korttijdelijke vacatures (afwezigheid van een dag of een week). De commerciële bureaus waren soms niet in staat om bevoegd personeel te leveren of personeel van voldoende kwaliteit. Deze ontwikkelingen leiden ertoe dat directeuren veel

tijd kwijt zijn aan het zoeken en vinden van invalkrachten. Ambulant personeel wordt ingezet om de lessen doorgang te laten vinden, waardoor specialistische taken blijven liggen.

Bestuursformatieplan

De maanden januari t/m maart stonden voor de bestuurder, de controller en de beleidsmedewerker Personeel & Organisatie in het teken van de voorbereiding en het opstellen van het bestuursformatieplan 2018-2019. In het bestuursformatieplan worden de inkomsten en uitgaven per school in kaart gebracht en worden de personele middelen toegekend waarover iedere school met ingang van het nieuwe schooljaar (in dit geval 1 augustus 2018) beschikt. De basis voor deze middelen vormt de rijksbekostiging die wordt vastgesteld op grond van het aantal leerlingen op 1 oktober van het voorgaande kalenderjaar. Daarnaast geeft het bestuursformatieplan inzicht in de extra middelen die per school worden toegekend, zoals subsidies van de gemeente Amsterdam, impulsgelden en zorgmiddelen vanuit het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen (SWV).

Met alle directeuren van de scholen zijn één of twee gesprekken gevoerd om de formaties van de scholen door te nemen. In deze gesprekken werd ook uitvoerig stilgestaan bij de onderwijskundige visie van de school en wat de school aan personele middelen nodig heeft om de visie en de kwaliteit van de school vorm te geven en te versterken. Komend schooljaar is er geen sprake van boventaligheid op individuele scholen. Het bestuursformatieplan geeft het kader aan om de vrijwillige interne mobiliteit op gang te brengen. De personeelsgeleding van de GMR heeft in haar vergadering van 24 april unaniem ingestemd met het bestuursformatieplan 2018-2019. De oudergeleding heeft eveneens unaniem een positief advies gegeven. De GMR toonde zich uitermate tevreden over de volledigheid van het plan.

Tijdens de formatiegesprekken is er opnieuw op aangedrongen om onze achterstand op het terrein van de functiemix in te lopen. Begin van dit kalenderjaar was het aantal benoemingen in de LB- of LC-schaal bij STAIJ toegenomen tot 23,4%. Het landelijke gemiddelde bedroeg 26,7%. De functiemix is van belang om leerkrachten die excellent opereren of een belangrijke toegevoegde waarde hebben voor de schoolorganisatie extra te belonen.

De extra middelen die in het eerste kwartaal zijn toegekend door het ministerie voor de verlaging van de werkdruk zijn buiten het formatieplan gehouden. Het betreft voor het schooljaar 2018-2019 een bedrag van ruim € 155 per leerling, wat neerkomt op een totaalbedrag voor STAIJ van ruim € 920.000. De middelen worden ingezet op schoolniveau en de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad heeft instemmingsbevoegdheid over de wijze waarop de middelen worden ingezet. Door deze extra inkomsten hopen wij de werkdruk in het nieuwe schooljaar aanzienlijk te verlagen.

Staking

In het eerste kwartaal hebben er diverse estafettestakingen plaatsgevonden in het primair onderwijs met als doel om de werkdruk te verlagen en de arbeidsvoorwaarden van de

leerkrachten te verbeteren. Op 14 maart was het de beurt aan onder meer Amsterdam. Alle STAIJ-scholen namen deel aan de regionaal georganiseerde staking. Wederom heeft het bestuur van STAIJ zich solidair verklaard met de staking. Het bestuur van STAIJ heeft, in lijn met afspraken binnen het BBO, besloten om geen loon in te houden van de stakers.

5. Onderwijs

Vanwege de consistentie van onze documenten volgen wij hier de indeling van het Koersplan 2015-2019.

Onderwijskwaliteit

STAIJ heeft als kwaliteitsinstrument ter beoordeling en het volgen van de onderwijskwaliteit op haar scholen de zogeheten Kwaliteitsmonitor STAIJ ontwikkeld. Deze monitor is na overleg met en na goedkeuring van de directeuren aangepast met de volgende onderdelen:

- Ondersteuningsprofielen in het kader van passend onderwijs
- Meting sociale veiligheid leerlingen
- Schoolbezoeken

In de periode oktober 2017 tot en met februari 2018 hebben de bestuurder en de algemeen beleidsmedewerker schoolbezoeken afgelegd, waar naast de bespreking van de informatie uit de Kwaliteitsmonitor met de directie en de intern begeleiders ook gesproken is met ouders, leerlingen en personeel. Tevens werden er tijdens het bezoek verschillende klassenbezoeken afgelegd. Deze aanvullingen op de monitor hebben de volgende doelen:

- Verificatie van de papieren gegevens met de werkelijkheid waardoor verrassingen gereduceerd worden.
- Schoolbezoeken zijn in lijn met het veranderde inspectietoezicht dat per 1 september 2017 is ingegaan.

In het eerste kwartaal 2018 zijn de laatste vier scholen bezocht. Naar aanleiding van de schoolbezoeken zijn er afsprakenlijsten opgesteld met daarin noodzakelijke acties ter verbetering met een termijnstelling en een eigenaar. Deels in het eerste en deels in het tweede kwartaal 2018 worden alle scholen bezocht om te bespreken welke acties zijn uitgevoerd en welke nog openstaan. Tegelijk worden opvallende zaken van de opbrengsten bij de M-toetsen besproken.

In het kader van het STAIJ ICT-bestemmingsplan hebben activiteiten van de scholen die gebruikmaken van de diensten van de bovenschools inhoudelijk ICT-er vertraging opgelopen. Dit kwam door de onverwachte, langere afwezigheid van dit personeelslid. Inmiddels zijn er ter vervanging professionele, externe ICT-begeleiders ingezet voor de scholen die dit wensten. Deze externe inzet zal in iedere geval tot de zomervakantie 2018 voortgezet worden.

In het eerste kwartaal 2018 is besloten om het driejarige project Person@lize met instemming van alle deelnemende schoolbesturen in het PO en het VO te beëindigen. De opbrengsten van dit project bleven te ver achter bij de verwachtingen. In het tweede kwartaal 2018 wordt het

project afgesloten met een “event” waarin behaalde resultaten op het gebied van gepersonaliseerd leren door de vier deelnemende schoolbesturen worden getoond.

In het eerste kwartaal van 2018 heeft de medezeggenschapsraad van obs De Dapper ingestemd met de komst van een vrije school stroom in het gebouw. Verschillende gesprekken en voorlichtingsbijeenkomsten met belanghebbenden en ouders zijn hieraan voorafgegaan. De Vrijeschool Amsterdam Oost, zoals de voorlopige naam van de onderwijsstroom is, is 3 april 2018 van start gegaan.

In het eerste kwartaal zijn de STAIJ-scholen geïnformeerd over de diverse gecertificeerde eindtoetsen voor het basisonderwijs. Een eerste inventarisatie geeft aan dat er medio april 2018 gebruik gemaakt wordt van:

- Centrale Eindtoets (voorheen CITO-eindtoets) op papier (niet adaptieve toets)
- Centrale Eindtoets (voorheen CITO-eindtoets) digitaal (adaptieve toets)
- IEP-Eindtoets op papier (niet adaptieve toets)
- Route 8; digitaal (adaptieve toets)
- AMN-eindtoets; digitaal (adaptieve toets)
- DIA-eindtoets; digitaal (adaptieve toets)

Aan het einde van het eerste kwartaal is er een themamiddag gehouden voor directies, intern begeleiders en opleiders in school. Het thema van de middag was “kansen(on)gelijkheid in het primair onderwijs in Amsterdam”. Ongeveer vijftig aanwezigen volgden lezingen vanuit de Inspectie en de gemeente Amsterdam over dit onderwerp.

Professionaliteit

Op het terrein van de professionele ontwikkeling blijft STAIJ op bestuurlijk niveau een verbindende rol spelen in de verdere versterking van de samenwerking tussen de lerarenopleiding en de scholen. In navolging op het gesprek dat gevoerd is in het najaar over de vraag: “Op welke wijze willen we verder samenwerken rondom Samen Opleiden in Amsterdam en hoe betrekken we daar de andere schoolbesturen bij?”, is er in januari een vervolgoverleg geweest tussen de twee academische opleidingsscholen ASKO en STAIJ en de HvA/UPvA. Aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan is de voorzet die gegeven is door de opleidingen HvA/UPvA met als onderwerp “Bevindingen verkenning bovenbestuurlijke samenwerking rondom Samen Opleiden”. Twee vragen staan hierbij centraal:

1. Is het mogelijk om tot een bovenbestuurlijk samenwerkingsverband te komen binnen de huidige subsidie van de opleidingsscholen bij het ministerie van OCW?
2. Wat zijn de consequenties en risico's van een dergelijk samenwerkingsverband met het oog op een accreditatie voor reeds geaccrediteerde academische opleidingsscholen?

Zowel ASKO als STAIJ hebben uitgesproken dat zij achter het idee staan om nader te onderzoeken of een samenwerkingsverband opgesteld kan worden tussen de

opleidingsscholen binnen Amsterdam in samenwerking met de HvA/UPvA, met als doel om een rijke opleidingscontext voor aankomende leerkrachten in Amsterdam te creëren en de kwaliteit van de opleidingscontext als winst voor de stad te verrijken. Gesproken is over welke vorm deze samenwerking kan krijgen waarbij ASKO en STAIJ penvoerder blijven. Er wordt een vervolgbijeenkomst georganiseerd met de betrokken bestuurders om te kijken onder welke condities de samenwerking voortgezet kan worden, wellicht met de betrokken opleidingsscholen als kern en de omliggende opleidingsscholen als schil (opleidingsscholen die nu niet actief betrokken zijn bij het samenwerkingsverband maar wel samenwerken met de HvA/UPvA). Hierbij worden voorwaardelijke condities bepaald, waarbij te denken valt aan het beschrijven van samenwerkingsvoorwaarden, hoe we kwaliteit kunnen garanderen en het beschrijven van ambities waarbij het “Model Samen Opleiden in Amsterdam” als kader ingezet wordt.

De HvA/UPvA is in gesprek met de coördinerende opleiders om een peerreview op te starten om de ontwikkelingen bij de betrokken Amsterdamse opleidingsscholen te stimuleren, eveneens met het oog op de accreditatie van de academische opleidingsscholen die gepland staat voor begin 2020.

Coachingshuis STAIJ

In mei 2017 is op basis van het brondocument “*Coachingshuis STAIJ – profit binnen non-profit*” en met instemming van de bestuurder en het directiebestuur het Coachingshuis STAIJ gestart. Vanaf augustus 2017 is het Coachingshuis volledig ingericht, bemenst en operationeel. In februari 2018 is op basis van de evaluatie “*Positionering en taakopvatting van het Coachingshuis STAIJ binnen de stichting STAIJ*” met de bestuurder vastgesteld dat het Coachingshuis STAIJ een waardevolle functie vervult in de onderwijsorganisatie en daar definitief een plek inneemt. In de evaluatie wordt op onderstaande punten verantwoording afgelegd:

1. Het Coachingshuis heeft een professionaliseringsaanbod dat aansluit op de behoefte van de scholen van STAIJ.
2. Het Coachingshuis heeft een professionaliseringsaanbod dat aansluit op de verschillende functieprofielen binnen STAIJ.
3. Het Coachingshuis ontwikkelt zijn aanbod en vergroot zijn deskundigheid.
4. Het Coachingshuis vergroot extern zijn netwerk en verbindt zich met deskundigheid buiten STAIJ.
5. Het Coachingshuis is met zijn aanbod aantrekkelijk voor andere schoolbesturen en verkoopt zijn diensten en genereert daarmee inkomsten.

Ontwikkelingen Academische Opleidingsschool STAIJ

De opleidingsschool heeft in januari een afsluitende bijeenkomst georganiseerd met derdejaars studenten gericht op het voorbereiden op de LiO-periode en om de begeleiding te evalueren. In maart is een afsluitende bijeenkomst geweest met de LiO-studenten. Het

Coachingshuis is uitgenodigd om de bijeenkomst vorm te geven, gericht op de overgang van de LiO-fase naar het diploma en hoe te starten als beginnende leerkracht. De analyse van de evaluaties nemen we mee in de ontwikkeling van de opleidingsschool.

Het opleidingsteam STAIJ heeft samen met de Academische opleidingsschool ASKO een studiedag georganiseerd over het thema “beeldcoaching”. Een thema dat in relatie staat met het ambitieplan van de opleidingsschool en eveneens een speerpunt is vanuit de Velon-beroepsregistratie. Bij deze studiedag waren tevens de hoofddocent van de HvA, de betrokken instituutopleiders en collega’s vanuit het bestuur aanwezig met als doel om elkaar te inspireren, de samenwerking te onderhouden en te versterken.

De opleidingscoördinator werkt nauw samen met de afdeling P&O om de geïnteresseerden in het zij-instroomtraject te selecteren, aan werkervaringsplekken te helpen en na te gaan welke scholen formatie beschikbaar stellen om zij-instromers aankomend schooljaar aan zich te binden. Eveneens maakt de opleiderscoördinator sinds januari deel uit van de regiegroep zij-instroom in samenwerking met de Federatie en de HvA. De regiegroep heeft voor de Federatie een subsidie toegewezen gekregen van € 64.000 gericht op het versterken van het voortraject voor zij-instromers. Er is federatie breed een evaluatie uitgezet bij de verschillende betrokkenen.

Samenwerking met het Junior Leraarproject

Het Junior Leraarproject heeft een interne opleidersbijeenkomst vormgegeven, gericht op de ontwikkelingen rondom begeleiding van startende leerkrachten en zij-instromers en het gebruik van het ontwikkelde instrumentarium. De dialoogkaarten, die alle STAIJ-scholen in hun bezit hebben, zijn aangevuld met een nieuwe serie gericht op startbekwaam niveau, de zelfscan is geïntroduceerd, er is informatie gegeven over het assessment en opgedane ervaringen en nieuwe inzichten zijn gedeeld. Bestuur, directeuren, interne opleiders en begeleiders bij STAIJ zijn uitgenodigd voor de slotconferentie van 11 april. STAIJ heeft twee workshops verzorgd: één vanuit het Coachingshuis over “de didactiek van de liefde” en één over “het werken met leerwerkkaarten”.

Ondernemerschap/Innovatie

De gemeente Amsterdam heeft het initiatief genomen voor een project om alle burgers in Amsterdam in de gelegenheid te stellen plannen in te dienen voor de oprichting van een nieuwe school. STAIJ heeft in 2015 een plan ingediend om IKC Laterna Magica 0-12 jaar uit te bouwen naar een voorziening voor 0-18 jaar. Op Laterna Magica wordt onderwijs gegeven volgens het model van natuurlijk leren en is er sprake van een doorgaande leerlijn van 0-12 jaar. Realisatie van ons plan zou betekenen dat wij ook gaan “ontschotten” tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en wij aansluiten bij de veel gehoorde opmerking dat het voortgezet onderwijs aan vernieuwing toe is. Het idee dat een leerling in Nederland een diploma krijgt op grond van het vak waar hij of zij het slechtst op scoort, is aan vervanging toe. Ons voorstel voorziet nog in een andere belangrijke doelstelling. In tegenstelling tot het

openbaar primair onderwijs, is het marktaandeel van het openbaar voortgezet onderwijs in Amsterdam veel lager dan in andere steden in de Randstad. Er zijn zes openbare schoolbesturen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam met in totaal slechts tien scholen (van de vijftig). In het Stadsdeel Oost is geen enkele school voor voortgezet onderwijs met de denominatie “openbaar”. Inwoners van IJburg moeten minimaal acht kilometer reizen om een openbare school voor voortgezet onderwijs te kunnen bezoeken. Wij willen in deze lacune voorzien.

Eind januari 2016 heeft het College van B&W besloten dat Laterna Magica samen met drie andere initiatieven is toegelaten tot de Kraamkamer. In het juryrapport, waarop het besluit van het College is gebaseerd, is vermeld dat ons plan onderscheidend is “vanwege de borging van de individuele leerroutes in het kwaliteitssysteem; waarmee ook de kwaliteit en het niveau van de school geborgd worden. Met dit systeem is uitgebreide ervaring opgedaan. Er ligt een goed uitgewerkt voorstel om vanuit het basisschoolprogramma qua inhoud en aanpak tot een soepele overgang naar het voortgezet onderwijs te komen, waarbij vanuit een brede vorming in de onderbouw uiteindelijk de focus op diploma en examen ontstaat. Het voorstel biedt een sterke samenhang tussen visie, mensen en middelen. Ook is er een sterke koppeling tussen onderwijs, onderzoek en opleiding. Het voortbouwen op de huidige ervaring van Laterna Magica 0-12 naar 12-18 wekt vertrouwen dat het plan haalbaar is en een grote kans van slagen heeft. Wel betreden bestuur en school hiermee een nieuw terrein, het voortgezet onderwijs, dat qua eigen dynamiek en regelgeving veel aandacht zal vragen”.

Vanaf de toekenning van de prijs zijn wij samen met de gemeente Amsterdam aan het onderzoeken hoe wij het plan verder vorm gaan geven. Het gaat hierbij om het vinden van stichtingsruimte voor de nieuwe school, de zoektocht naar een geschikte locatie en een uitwerking van de inhoudelijke uitgangspunten van de school in een ruimtelijk programma. Gelet op de regels die er bestaan voor het stichten van nieuwe scholen op het terrein van het voortgezet onderwijs en de locatie die wij voor ogen hebben (Centrumeiland), is het IJburg College de meest voor de hand liggende samenwerkingspartner. De besprekingen hebben begin juli 2017 geleid tot overeenstemming tussen de bestuurders en raden van toezicht van beide organisaties om een traject naar bestuurlijke fusie in te gaan.

In het derde kwartaal van 2017 is onder leiding van het adviesbureau Van Beekveld & Terpstra een begin gemaakt met het fusietraject met het IJburg College. Op basis van een projectplan is in februari 2018 een rapportage opgesteld, waarbij de aandacht vooral uitging naar het onderdeel “financiën”. Op grond van deze rapportage heeft STAIJ besloten het traject naar bestuurlijke fusie met het IJburg College te beëindigen. De uiterst kwetsbare financiële positie van het IJburg College was de reden voor dit besluit. STAIJ beraadt zich of en op welke wijze invulling gegeven kan worden aan de wens om 0-18 of 10-14 scholen vorm te gaan geven.

6. Financiën

In het vervolg van de kwartaalrapportage passeren de belangrijkste financiële ontwikkelingen de revue. Daarbij wordt ook de risicoparagraaf uit de (meerjaren)begroting 2018-2021 gemonitord.

Omdat veel van de opbrengsten van STAIJ pas in de loop van het kalenderjaar vastgesteld worden, geeft een realisatiestand tot en met het eerste kwartaal een zeer onevenwichtig beeld. Daarom wordt er in deze rapportage alleen een prognose afgegeven over geheel 2018. De inschatting hierbij is dat de inkomsten conform begroting binnenkomen. De personeelslasten, verreweg de grootste kostenpost, zijn geprognosticeerd op basis van de uitgaven tot en met april en het inmiddels vastgestelde bestuursformatieplan.

Prognose 2018

	Jaar- begroting	Prognose	Jaarbegroting Prognose
Baten			
(31) Rijksbijdragen	34.626.522	35.009.522	383.000
(32) Overige overheidsbijdragen	2.970.044	2.970.044	0
(35) Overige baten	1.166.670	1.166.670	0
Totaal Baten	38.763.236	39.146.236	383.000
Lasten			
(41) Personeelslasten	32.213.664	32.706.736	-493.072
(42) Afschrijvingen	861.484	869.484	-8.000
(43) Huisvestingslasten	3.060.468	3.060.468	0
(44) Overige instellingslasten	2.921.867	2.921.867	0
Totaal Lasten	39.057.483	39.558.555	-501.072
Saldo Baten en Lasten	-294.247	-412.319	-118.072
Financiële baten en lasten			
(51) Rentebaten	15.000	0	-15.000
(54) Rentelasten	0		0
Totaal Financiële baten en lasten	15.000	0	-15.000
Saldo Overigen	15.000	5.000	-10.000
Saldo Exploitatie	-279.247	-407.319	-128.072

Ten opzichte van de begroting verwachten we op dit moment een negatief exploitatieresultaat te boeken dat ruim € 128.000 hoger is dan begroot. De oorzaken hiervan lichten wij hieronder

toe.

Rijksbijdragen

De definitieve beschikking voor de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019 verwachten wij in het laatste kwartaal van 2018. Er is dus geen aanleiding om de prognose hiervoor aan te passen. Wel is er geanticipeerd op de toekenning van de extra middelen in het kader van de werkdrukverlaging. Hiervoor is voor het schooljaar 2018-2019 € 920.000 beschikbaar. Voor het kalenderjaar 2018 betreft het een bedrag van € 383.000. De verwachting is dat deze extra inkomsten volledig worden ingezet voor extra personeel of andere maatregelen ter verlaging van de werkdruk.

Overige overheidsbijdragen

De verwachting is dat de definitieve VLOA-beschikking voor het schooljaar 2018-2019 half juni door de gemeente Amsterdam vastgesteld wordt. Derhalve is de prognose (nog) niet aangepast.

Overige baten

Er is op dit moment geen aanleiding de prognose aan te passen.

Personele lasten

De verwachte personele lasten zijn ruim € 493.000 hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de extra uitgaven vanwege de werkdrukverlaging (€ 383.000) en anderzijds worden er extra salarislasten (€ 110.000) geprognoseerd vanwege de extra uitgaven vanuit het goedgekeurde bestuursformatieplan.

Afschrijvingen

De verwachte afschrijvingskosten zijn € 8.000 hoger dan begroot, doordat de verwachting is dat er meer geïnvesteerd zal worden in meubilair dan begroot. De oorzaak hiervan staat toegelicht bij de investeringen.

Huisvestingslasten

De prognose is conform de begroting.

Overige instellingslasten

De prognose is conform de begroting.

Investerings

Investerings 2018						
	Inventaris en apparatuur	Meubilair	ICT	Leermiddelen	Overige	Totaal
Investeringsruimte begroting 2018	27.000	311.500	393.500	457.500	8.000	1.197.500
Investerings t/m 1e kwartaal 2018 (incl niet begroot)	5.044	247.814	86.494	15.843		355.195
'Investeringsruimte'	21.956	63.686	307.006	441.657	8.000	842.305
Prognose	27.000	471.500	393.500	457.500	8.000	1.357.500

Op dit moment verwachten we alleen bij de post “meubilair” hogere investeringen dan begroot. Oorzaak hiervan is dat de afrekening van de aanschaf van het meubilair op de 8^e Montessorischool Zeeburg in 2018 heeft plaatsgevonden, terwijl het meubilair eind 2017 is geleverd.

Liquiditeit

Op 31 maart beschikte STAIJ over ruim € 6,6 miljoen aan liquide middelen. Hiervan staat € 2,5 miljoen conform ons treasury statuut op de lopende rekening. Het restant staat op de doelspaarrekening bij de Rabobank.

Risicoparagraaf

In de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021 hebben wij de tegenvallers zoveel mogelijk in kaart gebracht. Zo is rekening gehouden met een daling van het leerlingengewicht van 10% per jaar. Desalniettemin nemen wij een risicoparagraaf op van onderwerpen die nog onvoldoende aan bod zijn gekomen. In de kwartaalrapportages monitoren wij de genoemde risico's. Op dit moment zien wij aanleiding om twee risico's (11 en 12) toe te voegen. Daarnaast hebben wij enkele risico-inschattingen verlaagd (deze gedeeltes zijn **vet** gedrukt).

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Risico begroting	Mitigerende maatregel
1. Leerlingenaantallen wijken af van begroting.	Gevolg is dat de baten lager zullen uitvallen.	Baten per leerling uit de rijksbekostiging zijn gemiddeld € 6.250,=.	Hoog	Nauwkeurig monitoren van instroom en uitstroom (inclusief zij-instroom en zij-uitstroom) en desgewenst ingrijpen in de exploitatie.
2. Harmonisatie afspraken rond onderwijshuisvesting.	Gevolg is dat er financiële onzekerheden zijn ten aanzien van de kosten van huisvesting voor vier gebouwen.	Maximaal € 50.000 per jaar.	Middel	Uitzoeken en in samenspraak met de afdeling Onderwijshuisvesting van de gemeente Amsterdam heldere afspraken maken omtrent huisvesting.

3. Mogelijke overstap naar invoering eigen risicodragerschap.	In 2018 besluiten wij wellicht om ons lidmaatschap bij het Vervangingsfonds op te zeggen. Het eigen risicodragerschap is alleen lonend bij een verzuim onder de 5 à 6%.	Maximaal € 600.000 per jaar.	Middel	Uitvoering geven aan het plan van aanpak ter verlaging van het ziekteverzuim.
4. Negatieve beoordeling instroomtoetsen door het Participatiefonds.	Door een achterstand bij het Participatiefonds krijgt STAIJ nog te maken met de beoordeling van instroomtoetsen vanaf 2012. Bij een negatieve beoordeling is de werkgever verantwoordelijk voor de betaling van de uitkeringskosten van de werknemer.	Voorziening getroffen en dotatie van € 50.000 in de jaren 2018 t/m 2021 opgenomen. Externe expertise is ingezet om risico's te beheersen.	Laag	Het opnemen van een personele voorziening voor het maximale bedrag aan kosten.
5. Aanpassing regeling toeslag impulsgebieden.	De impulsgebiedenregeling is verlengd tot 1 augustus 2021. Het is echter mogelijk dat deze regeling eerder komt te vervallen.	Maximaal € 1.000.000 per jaar indien de regeling geheel wegvalt.	Middel	Monitoren en indien nodig ingrijpen in de exploitatie
6. Referentiemodel.	In de begroting is rekening gehouden met een verhoging van de bekostiging van 2% conform het referentiemodel. Vorig jaar was dit 2,26%. Deze verhoging kan lager uitvallen.	Maximaal € 500.000 per jaar bij 0% compensatie.	Middel	Monitoren van het referentiemodel en eventueel ingrijpen in de exploitatie.
7. Insourcing.	De personele administratie hebben wij in eigen beheer genomen per 1 januari 2017. De salarisadministratie blijven wij vooralsnog extern inhuren.	Maximaal € 50.000 per jaar. Kwetsbaarheid van krappe personele bezetting stafbureau.	Middel	Samenwerken met AWBF en inhuur externe expertis

8. Oprichting Laterna Magica 0-18 jaar.	Oprichting van een nieuwe school vereist voorfinanciering.	Maximaal € 1.000.000 (eenmalig).	Laag	Benutten van geldstromen ministerie OCW en gemeente Amsterdam.
9. Kinderopvang in eigen beheer.	Per 1 februari 2019 overgaan tot kinderopvang in eigen beheer bij Laterna Magica.	Maximaal € 100.000 (eenmalig). Er dienen systemen ingericht te worden om uitvoering te kunnen geven aan deze beleidsmaatregel.	Middel	Onder leiding van extern projectleider in kaart brengen welke voorzieningen er op het stafbureau ingericht moeten worden en tegen welke kosten.
10. Vrije School.	De mogelijke oprichting van de vrije school stroom in obs De Dapper vereist voorfinanciering die in de begroting is opgenomen. Groei of daling van het aantal verwachte leerlingen kan zowel een positief als negatief effect hebben op de prognoses.	Minimaal - € 100.000 tot maximaal + € 300.000 per jaar.	Middel	Strak monitoren van de belangstelling voor dit type onderwijs in Amsterdam Oost.
11. Bouwkosten nieuwe scholen nemen toe door oververhitte bouwmarkt.	Vertraging bij de totstandkoming van nieuwe scholen.	€ 1.000.000 per bouwtraject.	Middel	Nauwkeurig monitoren van het bouwproces en het tijdig informeren van de gemeente indien er zich problemen voordoen.
12 Lerarentekort.	De kwaliteit van het onderwijs komt door het lerarentekort steeds verder onder druk. Daarnaast worden er extra kosten gemaakt door de inhuur van personeelsleden via uitzendbureaus.	€ 250.000 extra aan personeelslasten.	Hoog	Tijdig anticiperen op het lerarentekort door het vroegtijdig werven van nieuwe personeelsleden. Aanvullende maatregelen nemen om een aantrekkelijke en onderscheidende werkgever te blijven.